

tringer, som det ærede 8de Kongevalgte Medlem (Andræ) har fremsført. Jeg skal derfor indskrænke mig til at bemærke, at hvis han river de af ham særligt omtalte Udtryk ud af deres Sammenhæng og troer deri at finde en Mangel paa Anerkjendelse eller rettere den Mening, at Høiiskolens Underviisning har tabt sin videnskabelige Charakter, da er der ganske vist en Misforstaaelse tilstede. Det har ingeninde været min Mening at ville udtale, at Høiiskolens Underviisning ikke havde bevaret sin videnskabelige Charakter. Det har heller ikke kunnet være min Mening at udtale, at den ikke skulde være fulgt med Videnskabens Fremskridt, men den har, og det troer jeg ikke, man vil kunne modsigte, været underkastet de almindelige Love i den Henseende; at man ikke altid har kunnet erstatte en fremragende Personlighed med en anden fremragende Personlighed som Lærer, det ligger i Sagens Natur, det har man ikke kunnet gjøre. Et Fags Betydning paa Høiiskolen maa mere eller mindre være afhængig af den Personlighed, som er Lærer deri, og det er med de smaa Resourcer, vi have, uundgaaeligt, at der maa være Fag, som blive forsumte, fordi man ikke kan skaffe tilstrækkeligt fremragende Videnskabsmænd til at undervise i dem. At Høiiskolen i denne Henseende ikke har været hævet over Virkningen af de almindelige Love, der gjøre sig gjældende overalt, troer jeg, man gjerne kan indrømme, uden at der deri ligger nogen som helst Forkleinselse af den. Rigeoverfor en anden Ytring med Hensyn til Redactionen af Forslaget Nr. 5, der omhandler Secondlieutenanten, der have bestaaet den i forrige Paragraph omhandlede Prøve, vil jeg gjerne indrømme, at en heldigere Redaction kan findes, og jeg skal forberede en saadan til 3die Behandling. Naar det ærede 8de Kongevalgte Medlem (Andræ) har meent, at der er visse Fag, i hvilke Prøven burde finde Sted umiddelbart, førend den videregaaende Underviisning begynder, for at Intet skulde være glemt, vil jeg gjerne indrømme, at Vigtigheden af, at Forskudsstaberne ere tilstede med en vis Grad af Frihed, er større, hvad visse enkelte Fag angaaer, end med Hensyn til andre. Det maa imidlertid og kan vistnok ogsaa overlades til Krigsbefyrelsen i denne Henseende at tage Hensyn til

Underviisningens Løb i det Hele taget. Udtrykkene ere her almindelige, fordi det er hensigtsvarende ikke at bringe saadanne Specialia ind i en Lov. I denne Henseende troer jeg, at man ikke bør binde Krigsbefyrelsens eller Regjeringens Hænder i det Hele taget. At det har sit Fortrin, at Underviisningen kan fortsættes uden Afbrudelse, at det navnlig er et Fortrin for de unge Mænd, som kun ved saaledes systematisk strengt at holdes til Bogen overhovedet kunne bringes til at tage en Examen, vil jeg gjerne indrømme; men der er ogsaa andre Hensyn, som kunne gjøre sig gjældende her, og jeg troer, at den unge Mand, som har drevet Studiet til et vist Punkt, som da er gaaet over til praktiske Forretninger, som efter i nogle Aar at have beskæftiget sig praktisk, vender tilbage til videnskabelige Studier, og som da viser sig dygtig, idet han har sørget for at vedligeholde de fornødne Forskudsstaber, er ganske anderledes forberedt, ganske anderledes skiftet til at drive Studierne til en heldig Ende end den, der som en Drivhuusplante har været holdt til Bogen hele Tiden. Det kan gjerne være, at der ved denne Fremgangsmaade kan gaae Individet tabte, som man kunde have bragt til at tage en Examen; men jeg troer paa den anden Side, at de unge Mænd, som naaget deres Studier have været afbrudte, optage dem paany og fortsætte dem med Held, give en ganske anden Garanti for Fremtiden. De to Systemer staae fremme og, jeg tør vel sige, sjenbtlige ligeoverfor hinanden. Det ærede Medlems Standpunkt er her et ganske andet end mit, hans er strengt videnskabeligt, mit er mere praktisk. Hvilket der vil give de bedste Frugter, faaer jo Tiden at vise, men jeg troer, at hvad vi have savnet i vor hele Udvikling, det er netop denne Sammenblanding af Praxis og Theori. Jeg troer, at vi have havt fuldkommen Skoleunderviisning nok; men hvad vi ikke have lagt tilstrækkelig Vind paa, er at bringe det praktiske Liv i Berøring med Underviisningen. Om jeg tager Feil, om mit Standpunkt er et urigtigt, faaer, som sagt, Tiden at afgjøre; men jeg indrømmer og er mig fuldkommen bevidst, at der ligger et andet System til Grund for hele denne Underviisningsplan end det, der har været fulgt hidtil.